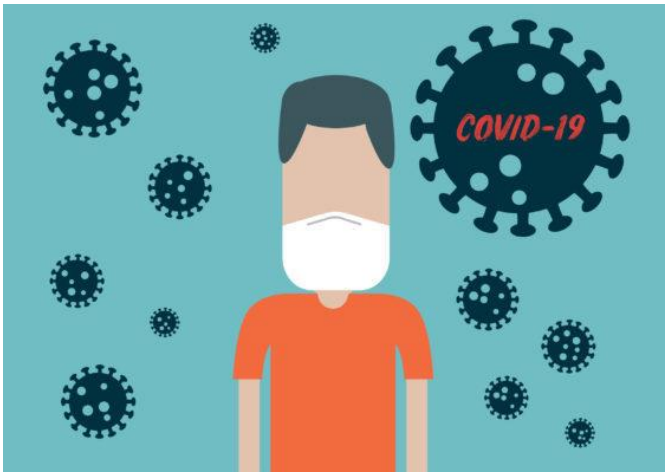
Informatie raadsleden COVID-19 Twente

Versie 1.0, 17 april 2020

Inhoudsopgave

1. Inleiding 3
   1.1 Aanleiding 3
2. Actueel beeld 4
   2.1 Beeld nationaal (17 april) 4
   2.2 Actueel beeld Twente 5
3. Zorgcontinuïteit Twente 7
   3.1 Aanpak zorgcontinuïteit 7
   3.2 Voorbereidingen crisisorganisatie zorg gerelateerd 9
4. Landelijke maatregelen 11
   4.1 Toelichting landelijke maatregelen 11
   4.2 Twentse invulling maatregelen 13
5. Crisisorganisatie Veiligheidsregio Twente 21
   5.1 Organogram 21
   5.2 Doelen en Uitgangspunten 21
   5.3 Regionaal operationeel team 22
   5.4 Regionaal crisisteam 23
6. Bevoegdheden voorzitter veiligheidsregio en burgemeester 24
   6.1 Bevoegdheden - Wet publieke gezondheid 24
   6.2 Bevoegdheden Wet veiligheidsregio 24
   6.3 Rollen burgemeesters 25
   6.4 Rol Gemeenteraad 25
Bijlage 1: Aanwijzingen minister 26
Bijlage 2: Beeld LOTC 1

1. Inleiding

Dit document bevat een weergave voor raadsleden van de inrichting en activiteiten van de crisisorganisatie van de Veiligheidsregio Twente, die sinds 6 maart actief is in het kader van de COVID-19-pandemie. Hiermee wordt vooruitlopend op de verslaglegging achteraf, een tussentijdse rapportage gedaan door de voorzitter veiligheidsregio.

1.1 Aanleiding

In de regio Wuhan in China startte in december 2019 een uitbraak van een nieuw coronavirus, ook wel SARS-CoV-2 virus waarbij SARS staat voor 'severe acute respiratory syndrome' en CoV voor coronavirus. Het virus kan de ziekte COVID-19 veroorzaken. Infectie met het virus veroorzaakt griepachtige symptomen en leidt bij sommige patiënten tot longontsteking, die dodelijk uit kan pakken. De ziekte heeft zich inmiddels wereldwijd verspreid, ook in Nederland verspreidt het virus zich.

COVID-19

Het COVID-19/Coronavirus is een nieuwe versie van het al langer bestaande Coronavirus. Andere varianten van een Coronavirus zijn o.a. SARS en MERS. Afwijkend is dat dit virus zich sneller verspreidt, omdat het om een nieuw virus gaat waar men nog geen afweer voor heeft ontwikkeld. Ondanks dat de verspreiding van deze nieuwe variant van het Coronavirus sneller gaat, is de besmettelijkheid van het virus maar net iets hoger dan die van een reguliere griep. Maatregelen zijn er op gericht om de kans op besmetting te verlagen.

Het sterftepercentage bij het COVID-19/Coronavirus ligt hoger dan bij reguliere griep. Het huidige overlijdenspercentage ligt rond de 2% (Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM)). De grootste risicogroep voor dit virus zijn mensen van 85 en ouder en/of mensen met een onderliggende ziektebeeld.

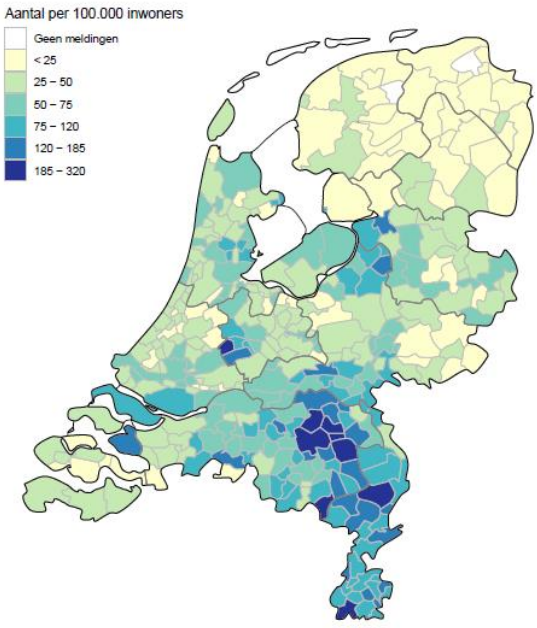
COVID-19 is in Nederland per 28 januari 2020 aangemerkt als groep A-meldingsplichtige ziekte. Dit stelt de overheid (de minister van VWS) in staat om direct maatregelen te nemen met als doel verspreiding van het virus te beheersen en beperken. Inmiddels heeft de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) hieraan via een aantal aanwijzingen aan de voorzitters van de veiligheidsregio's invulling gegeven.

2. Actueel beeld

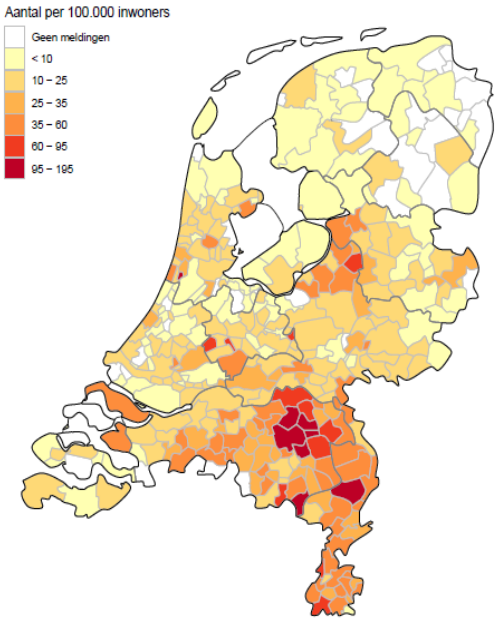
De crisisorganisatie is sinds 6 maart actief en houdt dagelijks de situatie rondom de COVID-19 crisis in de gaten en deelt dit periodiek met de burgemeesters in Twente. Hieronder het beeld van 17 april 2020. Eerst wordt het landelijke beeld geschetst en vervolgens het Twentse beeld.

2.1 Beeld nationaal (17 april)

- Op 17 april heeft het RIVM bekend gemaakt dat het totaal aantal positieve testen van mensen met corona op 30.449 staat.
- Op dit moment zijn er 3.459 mensen overleden als gevolg van het coronavirus.
- In totaal zijn 9.465 patiënten opgenomen (geweest) in ziekenhuizen.
- Het aantal patiënten dat wereldwijd is gediagnosticeerd blijft oplopen.
- Er is nog steeds weinig epidemiologische kennis over het virus. Incubatietijd: gemiddeld 7 dagen, maximaal 14 (RIVM). Het huidige overlijdenspercentage ligt rond de 2% (RIVM).
- Een vaccin is er (nog) niet.
- De Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) heeft de uitbraak geclassificeerd als een pandemie.
- Het RIVM heeft aangeven dat voor Nederland nog steeds de fase geldt waarin er verdergaande maatregelen worden genomen om wijde verspreiding van het virus tegen te gaan.
- De maatregelen zijn erop gericht dat mensen minder contact met elkaar hebben en dat mensen met klachten thuis blijven. Als de verspreiding langzamer gaat, zijn er minder mensen tegelijkertijd ziek en kunnen problemen met zorgcontinuïteit worden voorkomen. De zorg voor patiënten, met name Intensive Care (IC)-capaciteit, kan hierdoor de komende tijd beter gewaarborgd blijven.

Figuur 1 Aantal ziekenhuisopnames COVID19

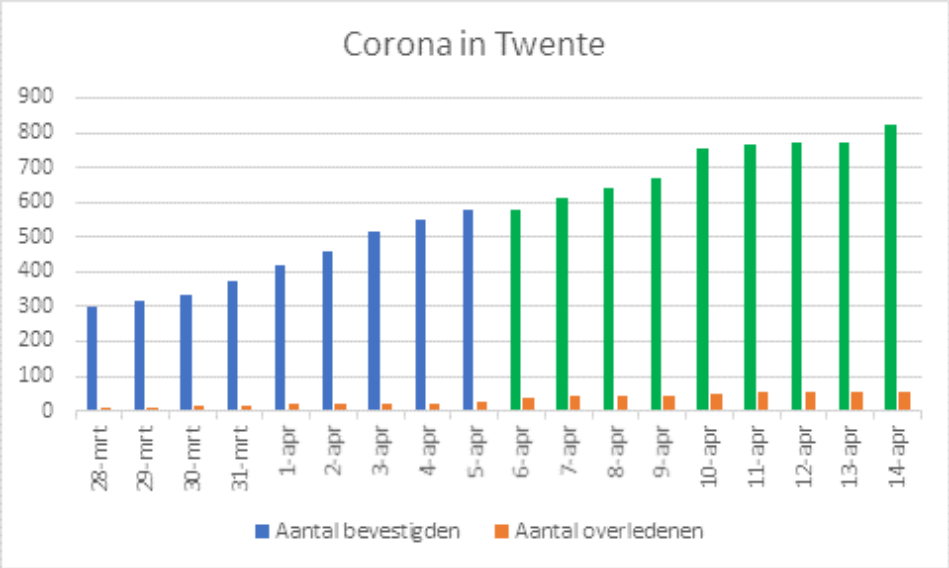

Figuur 2: Aantal overleden aan COVID-19

Het landelijk beeld van het Landelijke Operationeel Team-Covid-19 (LOTC) is bijgevoegd in bijlage 2.

2.2 Actueel beeld Twente

Ook in Twente is sprake van een geleidelijke toename van het aantal bevestigde besmettingen en het aantal overledenen, zie ook onderstaande grafiek[1]. Momenteel (17-april) zijn er ruim 800 mensen in Twente positief getest op COVID-19 en 59 mensen overleden aan de gevolgen van het virus. Algehele indruk is dat Twente qua verspreiding en besmettingen met het virus minder hard wordt geraakt dan andere regio's in Nederland.

Er zijn 59 coronapatiënten in Twente overleden als gevolg van COVID-19.

Geregistreerde Corona-overleden per gemeente tot en met 16 april 2020	
Gemeente	**Aantal**
Almelo	2
Borne	6
Dinkelland	8
Enschede	12
Haaksbergen	2
Hellendoorn	2
Hengelo	8
Hof van Twente	2
Oldenzaal	5
Rijssen-Holten	3
Tubbergen	3
Twenterand	3
Wierden	3
Totaal	**59**

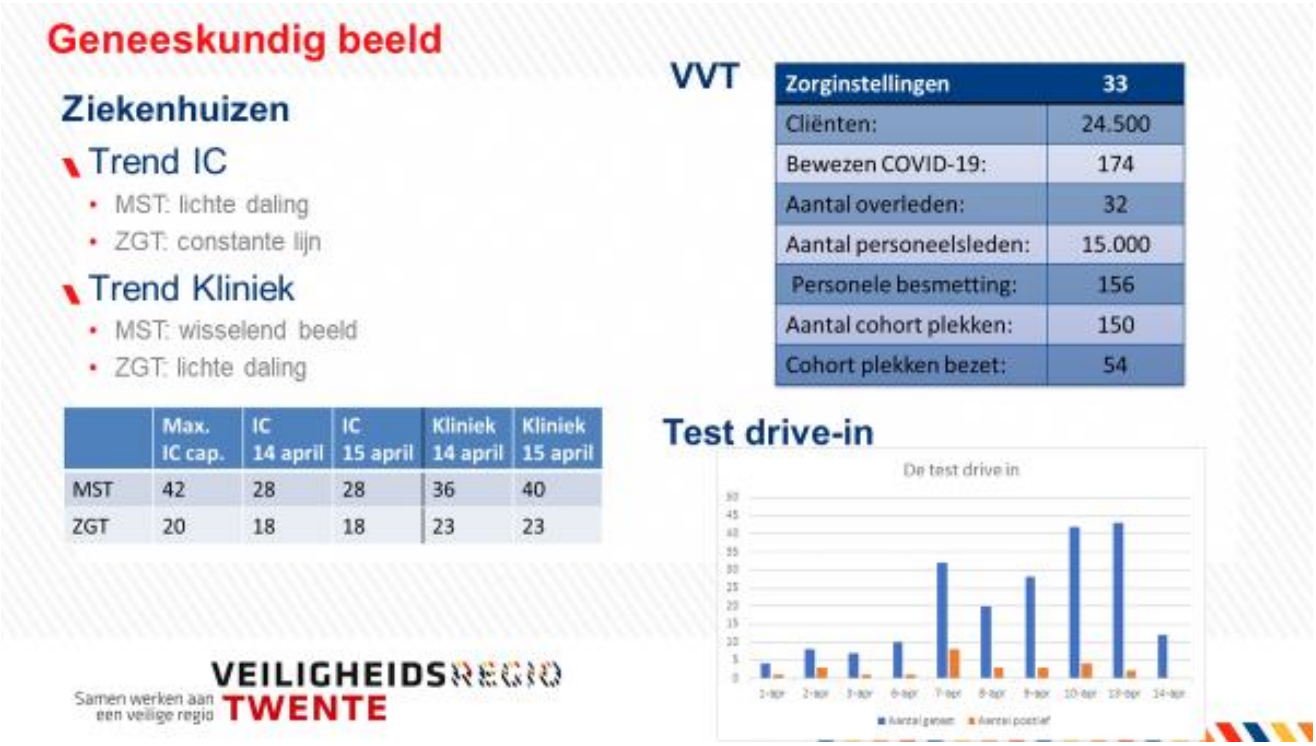
[1] In deze grafiek is gewerkt met de blauw en groen. Dit heeft te maken met verschil in registratiemethode. Hetgeen tot kleine verschillen zou kunnen leiden.

Binnen de geneeskundige kolom worden de gegevens vanuit zowel de ziekenhuizen als de VVT-sector (verpleeghuizen, verzorgingshuizen en thuiszorg) bijgehouden. Daarnaast worden de gegevens van de test drive-in vanuit de Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) bijgehouden. De test drive in is een testfaciliteit van de GGD waarin op een snelle manier medewerkers uit de zorgsector kunnen worden getest op het coronavirus. In de afbeelding hieronder zijn deze weergegeven. Gezamenlijk geeft dit een beeld van de verspreiding van COVID-19 binnen de zorgsector.

Er is algemeen gezien sprake van een hoge druk op de zorg, maar ook van een beheersbare situatie. Binnen de ziekenhuizen is inmiddels sprake van een stabiel tot licht dalend beeld op de IC-afdelingen van de Twentse ziekenhuizen. Tot op heden zijn er 216 Twentenaren opgenomen (geweest) in het ziekenhuis. Ook zijn er deels patiënten uit andere regio's opgenomen in Twentse ziekenhuizen in verband met de landelijke coördinatie op de IC-capaciteit.

Binnen de verpleeg- en verzorgingshuizen in Twente zijn weliswaar al besmettingen aanwezig, maar wordt geen alarmerende stijging van het aantal overledenen en besmettingen gezien.

Ook het beeld uit de test drive-in laat zien dat het aantal besmettingen in Twente nog relatief laag is ten opzichte van het landelijke beeld.[2]

[2] De getallen zoals hier gepresenteerd zijn de cijfers zoals bekend bij GHOR Twente op 16 april 2020.

3. Zorg en zorgcontinuïteit Twente

Eén van de belangrijkste doelen van de aanpak van de COVID-19 pandemie is zorgen dat de zorg kan blijven functioneren. Hiervoor is zowel regionaal als landelijk de capaciteit in ziekenhuizen uitgebreid. In dit hoofdstuk wordt beschreven welke fasering Twente in deze crisis heeft doorlopen in relatie tot de publieke gezondheid en zorgcontinuïteit.

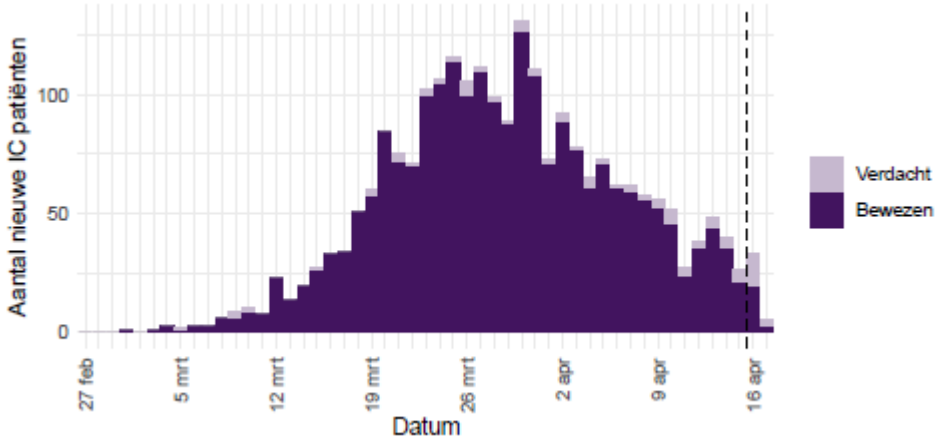
3.1 Aanpak zorgcontinuïteit

Globaal verloop COVID-19 Crisis in Twente		
Fase 1 **(6 maart-11 maart)**	Beperkt aantal besmettingen in Twente. Corona problematiek zichtbaar in meerdere gemeenten. Opschaling GRIP 4[3] Twente.	Bij vermoeden wordt elke mogelijk besmette persoon getest en in isolatie/quarantaine geplaatst. Tevens bron- en contactonderzoek.
Fase 2 **(12 maart-** **26 maart)**	Aantal besmettingen loopt in Twente op. Eerste sterfgevallen in Twente. Eerste aanwijzingen minister vooral gericht op hygiëne, samenkomsten en evenementen. Wereldgezondheidsorganisatie roept COVID 19 uit tot pandemie.	Druk op zorg (ziekenhuizen en GGD) neemt toe. Testbeleid wordt gaandeweg aangepast. Niet iedereen wordt meer getest. Bron- en contactonderzoek niet meer volledig mogelijk.
Fase 3 **(26 maart -28 april)**	Aantal besmettingen blijft stijgen. Toename sterfgevallen. Aanscherping aanwijzing minister. Nederland gaat over op intelligente lockdown	IC capaciteit naar maximaal. Landelijke coördinatie op IC-bedden (verspreiding van patiënten). Testen vindt nog minimaal plaats. Wel uitbreiding testen zorgpersoneel. Voorbereidingen voor extra zorgcapaciteit (in VVT-sector en zorghotel).

[3] GRIP staat voor Gecoördineerde IncidentbestrijdingsProcedure

Huidige uitganspunten besmettingen en zorgcapaciteit in de regio:

- Er wordt nog beperkt getest. Recentelijk is wel de capaciteit uitgebreid voor zorgpersoneel (test drive-in). Het beeld van het totaal aantal besmettingen in Twente komt daarom niet overeen met het werkelijk aantal besmettingen, maar hebben hooguit een indicatieve waarde
- Niet het aantal besmettingen, maar het gevolg hiervan op de zorgcapaciteit is leidend voor het handelen (kunnen de ziekenhuizen het nog aan?).
- Het moment van overlopen van de zorgcapaciteit in onze regio is deels te voorspellen door het verloop in andere regio's. Maar dit moment is sterk afhankelijk van landelijke en regionale maatregelen. Denk aan beperkende maatregelen voor burgers, de overname van IC-patiënten in Twente uit andere regio's en het inrichten van zorghotels. De partners in de witte keten zijn zich op dit moment maximaal aan het voorbereiden.
- De geneeskundige kolom is betrokken bij de voorbereidingen van de partners in de witte keten en op de hoogte van de huidige stand van zaken. Op het moment dat de zorgcapaciteit in Twente over dreigt te lopen wordt de Directeur Publieke Gezondheid (DPG) hiervan op de hoogte gebracht. De DPG neemt dit mee richting voorzitter en regionaal crisisteam.

Figuur 3: Aantal IC opnames

Het Erasmus MC in Rotterdam heeft een landelijk coördinatiecentrum ingericht voor patiëntenverspreiding en beddencapaciteit. Vanuit dit coördinatiecentrum wordt iedere ochtend bekeken hoeveel IC-bedden er waar beschikbaar zijn voor coronapatiënten. In bijlage 3 is een overzicht opgenomen van ziekenhuisopnames corona patiënten per provincie.

De druk in de gehele zorg is hoog, maar stabiel. Inschatting is dat Medisch Spectrum Twente (MST) en Ziekenhuisgroep Twente (ZGT) momenteel op 80% van hun capaciteit zitten (code rood). Daarbij wordt nog steeds gewerkt aan uitbreiding van hun capaciteit. Ook heeft Duitsland hulp aangeboden, dat wil zeggen dat zij IC-patiënten van Nederland kunnen en willen overnemen. MST maakt gebruik van militaire bijstand in de vorm van verpleegkundigen.

3.2 Voorbereidingen crisisorganisatie zorg gerelateerd

Hieronder een overzicht van de verschillende maatregelen die inmiddels zijn genomen vanuit de crisisorganisatie en die zorg gerelateerd zijn.

3.2.1 Coronacentra

Bij het inrichten van coronacentra wordt onderscheid gemaakt tussen zorghotels en tijdelijke cohortafdelingen binnen de VVT-sector (Verpleeghuizen, Verzorgingshuizen en Thuiszorgorganisaties).

De VVT-sector heeft een cohortbeleid opgesteld. Dit beleid bestaat uit drie 'ringen'.

- In de eerste ring verblijven COVI-19 besmette cliënten op hun huidige woonplek.

- De tweede ring wordt gebruikt als ring 1 niet langer "houdbaar" is. Dan worden cliënten, in afstemming met de huisarts en of de verpleeghuisarts verplaatst naar de cohort afdeling[4]. Dit zijn ook plekken die gevuld kunnen worden door ziekenhuizen, dit betreft 151 plaatsen. Hiervan zijn op het moment van dit schrijven 95 operationeel en ca. 30 bezet.

- De derde ring betreft opvang in een externe locatie (zorghotel), voor zowel niet-besmette als besmette patiënten. De regie van de derde ring ligt bij de VVT-sector, de GHOR kan ondersteuning bieden. Beide plannen zijn samengevoegd tot één 'Twents plan Cohort verpleging COVID-19'. Het zorghotel i.o. heeft een capaciteit van 78, uit te breiden naar 150 plaatsen. Er is een plan van aanpak voor zorghotels opgesteld. Een aantal hotels is benaderd en bereid gevonden kamers ter beschikking te stellen (tegen betaling). Nadere invulling hieraan (o.a. personeel en middelen) wordt door de VVT-sector (met ondersteuning van de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) uitgevoerd. Het openen van een zorghotel is op dit moment nog niet noodzakelijk.

3.2.2 Isolatiefaciliteit voor mensen uit opvang en beschermd wonen

Eén van de aandachtsgroepen zijn mensen die beschermd wonen. In geval van een corona besmetting kunnen die mensen in hun huidige situatie onvoldoende worden geïsoleerd. Hiervoor moet een specifieke isolatiefaciliteit worden opgezet. Deze opdracht door de DPG namens de voorzitter veiligheidsregio neergelegd bij de wethouders sociaal domein van de centrumgemeenten Enschede en Almelo. Dit conform de ministeriele richtlijn waarin opdracht is gegeven aan gemeenten om dit te organiseren.

De isolatiefaciliteit is gereed voor gebruik. Deze is gehuisvest op de Zuidkamp te Enschede.

3.3.3 Sociaal domein

Verwachting is dat de maatregelen leiden tot toegenomen spanning in thuissituaties en onder kwetsbare groepen.

De problematiek in het sociaal domein is besproken in het regionaal crisisteam. Afgesproken is dat de politie dit oppakt met de bestuursadviseur en de coördinerend gemeentesecretaris integrale veiligheid. Hierbij is het uitgangspunt "houd het simpel, ga niet iets nieuws doen". De gemeenten weten welke gezinnen extra aandacht nodig hebben.

[4] Cohortverpleging is een efficiënte manier voor het verplegen van patiënten op een afgesloten afdeling die allemaal lijden aan dezelfde besmettelijke ziekte om zo verdere verspreiding onder andere patiënten in het ziekenhuis te voorkomen

3.3.4 Test drive-in

Op woensdag 1 april is de test drive-in geopend. Na de start zijn gefaseerd groepen zorgmedewerkers uitgenodigd. Conform landelijk testbeleid kunnen nu de zorgmedewerkers van de volgende organisaties op indicatie van de bedrijf- of instellingsarts een afspraak maken voor een test in de test drive-in: huisartsen, ambulance, verpleeghuizen, verzorgingshuizen, kleinschalige woonvormen, thuiszorg, gehandicaptenzorg, zorgboerderijen, Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ), verslavingszorg, jeugdzorg en verloskundigen/ kraamzorg.

Het testen van zorgmedewerkers in de test drive-in verloopt organisatorisch goed. Gemiddeld zijn er circa 40 aanvragen per dag. Er is capaciteit in medewerkers en materiaal voor 100 testen per dag.

Met politie en brandweer zijn lokaal al afspraken gemaakt wanneer er sprake is van coronaspugers- en -hoesters. Dit geldt ook voor het (verplicht) testen van arrestanten. De bedrijfsartsen van deze instellingen worden op korte termijn/zijn geïnformeerd over de triage-afspraken.

Eveneens op korte termijn wordt bekeken hoe deze afspraken uitgebreid kunnen worden naar Dienst Justitiële Inrichtingen-medewerkers en Bijzondere opsporingsambtenaren (boa's).

3.3.5 Sterfte door COVID-19

Regulier overlijden per week in Twente ongeveer 150 mensen. Op dit moment is sprake van 59 sterfgevallen aan COVID-19 in Twente (17 april). Als gevolg van COVID-19 kan het aantal sterfgevallen bovengemiddeld gaan toenemen. De capaciteit binnen de uitvaartzorg kan dan een knelpunt worden. Het regionaal crisisteam heeft opdracht gegeven om, ter voorbereiding daarop, het proces en de daarvoor benodigde maatregelen met betrekking tot uitvaartverzorging voor te bereiden om zo de continuïteit van de (uitvaart)zorg te ondersteunen. Het doel hierbij is waardig afscheid en zoveel mogelijk op basis van reguliere post mortale zorg. Uitgangspunten hierbij:

- Voor mensen zo dichtbij mogelijk het reguliere proces
- Locatie eventueel noodmortuarium in nabije omgeving (overweging twee locaties)

Beeldvorming speelt bij dit proces een cruciale rol, ook gezien het doel van de crisisorganisatie om maatschappelijke onrust te beperken.

Momenteel is er nog voldoende plek in de mortuaria van de ziekenhuizen in Twente. Voor het geval dat deze mortuaria vol dreigen te raken, kan ten behoeve van de zorgcontinuïteit in de ziekenhuizen op korte termijn een noodmortuarium worden ingericht in een shelter op de voormalige vliegbasis Twenthe. Dit noodmortuarium functioneert in die situatie als buffer tussen ziekenhuizen en de uitvaartondernemingen. Op deze manier kan een waardig afscheid dichtbij worden gefaciliteerd. Binnen het Regionaal Crisisteam is afgesproken dat, bij benaderen van de capaciteit van het mortuarium in één van de ziekenhuizen, de DPG in afstemming met de OL contact opneemt met de voorzitter VRT over de daadwerkelijke inzet van een noodmortuarium.

4. Landelijke maatregelen

In dit hoofdstuk worden de landelijke maatregelen geschetst. In de tweede paragraaf wordt aangegeven hoe Veiligheidsregio Twente invulling geeft aan deze landelijke maatregelen.

4.1 Toelichting landelijke maatregelen

Op basis van deze adviezen van het Outbreak Management Team (OMT) heeft de Ministeriële Commissie Crisisbeheersing (MCCb) besloten dat de maatregelen, die tot en met 6 april waren afgekondigd, worden verlengd tot en met 28 april 2020. Het verloop van het aantal besmettingen en de capaciteit op de IC-afdelingen laat geen ander besluit toe. Dit is een ingrijpende stap, die noodzakelijk is om de verspreiding van dit virus maximaal te kunnen controleren, om kwetsbare groepen te beschermen, en ervoor te zorgen dat onze zorgverleners en ziekenhuizen de grote druk aankunnen. In de week vóór 28 april zal landelijk opnieuw worden besloten over de periode na 28 april 2020.

Algemene adviezen

De algemene adviezen blijven gelden. Dat wil zeggen:

- Neem hygiënemaatregelen; was je handen vaak, in ieder geval elke keer als je ergens binnen komt of weggaat, hoest en nies in de binnenkant van je elleboog, gebruik papieren zakdoekjes en schud geen handen.
- Houd 1,5 meter afstand tot anderen.
- Blijf zoveel mogelijk thuis. Ga alleen naar buiten als dat nodig is, bijvoorbeeld voor de boodschappen of een frisse neus. Werk zoveel mogelijk thuis. Beperk bezoek thuis tot maximaal 3 gasten.
- Blijf in ieder geval thuis als u hoest en/of verkouden bent. Krijgt u daar ook koorts en/of benauwdheid bij, dan blijven alle mensen in het gezin of het huishouden thuis tenzij deze mensen werkzaam zijn in een vitale sector of een cruciaal beroep.

Sluitingen

- Alle eet- en drinkgelegenheden blijven gesloten tot en met 28 april aanstaande. Afhalen en bezorgen is wel toegestaan, ook bij coffeeshops.
- Ook blijven sport- en fitnessclubs, musea, sauna’s, casino's, speelhallen, en seksinrichtingen gesloten tot en met 28 april.
- Alle contactberoepen zijn tot en met 28 april verboden voor zover er geen 1,5 meter afstand kan worden gehouden, zoals kappers. Voor (para)medici geldt dit niet.
- Het verbod op evenementen met een vergunnings- of meldplicht blijft gelden tot 1 juni.

Beschermen kwetsbare mensen

De eerder genomen maatregel om verpleeghuizen en kleinschalige woonvormen in de ouderenzorg te sluiten voor bezoekers en anderen die niet noodzakelijk zijn voor de basiszorg wordt ook verlengd tot en met 28 april. Ook de afgesproken bezoekersregelingen in de gehandicaptenzorg, de ggz, en de jeugdzorg blijven van kracht.

Toerisme

- Het advies blijft om zoveel mogelijk thuis te blijven. Iedereen wordt geadviseerd om geen plannen te maken voor de meivakantie.
- Ten aanzien van campings en vakantieparken geldt dat gemeenschappelijke was-, toilet- en douchevoorzieningen worden gesloten. De meeste regio’s hebben dat overigens al gedaan.

Scholen en kinderopvang

De huidige maatregelen voor het onderwijs en de kinderopvang worden verlengd tot en met 28 april. Tot en met de meivakantie blijven scholen onderwijs op afstand verzorgen. Het gaat hierbij om scholen in het basisonderwijs, voortgezet onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs. Scholen zijn indien nodig wel open voor (school)examens. Ook verzorgen scholen en kinderopvang noodopvang voor kinderen van ouders in cruciale beroepen en voor kwetsbare kinderen. Ook voor hogescholen en universiteiten geldt dat de huidige maatregelen worden verlengd tot 28 april.

Handhaving

De voorzitters van de veiligheidsregio kunnen locaties (stranden, winkels, markten en parken) sluiten als er geen maatregelen worden genomen om mensen 1,5 meter afstand te laten houden. Voorzitters hebben de mogelijkheid om via een noodverordening op te treden. Het kabinet monitort doorlopend de uitvoering en handhaving van deze maatregelen in de praktijk. Dit gebeurt in nauw contact met het bestuur en de instanties die de maatregelen handhaven (Openbaar Ministerie, Politie en Veiligheidsregio's).

Verwachting

Op 21 april is er een persconferentie waarin naar verwachting de vervolgstappen met betrekking tot maatregelen na 28 april worden aangekondigd.

4.2 Twentse invulling maatregelen

Ook in Twente zijn maatregelen genomen tegen de verspreiding van COVID-19. Hieronder is een overzicht opgenomen van de Twentse maatregelen. Basis hier voor zijn uiteraard de landelijke maatregelen. De minister VWS geeft de voorzitters van de veiligheidsregio's middels aanwijzingen opdracht tot uitvoering van de maatregelen. De maatregelen zijn vanaf medio maart stapsgewijs strenger geworden.

4.2.1 Noodverordeningen Twente

Op 13 maart heeft de voorzitter van Veiligheidsregio Twente de eerste noodverordening afgekondigd op aanwijzing van de minister, dit om de verspreiding van COVID-19 tegen te gaan. Deze verordening was met name gericht op het verbieden van evenementen waar meer dan 100 personen gelijktijdig zullen samenkomen.

Op 16 maart is de tweede verordening afgekondigd. Hiervoor was inmiddels een landelijk model noodverordening gemaakt, die Twente heeft gevolgd. Deze verordening was gericht op het verbieden van samenkomsten met meer dan 100 personen, waaronder ook in publiek toegankelijke gebouwen. Daarnaast was deze gericht op het sluiten van eet- en drinkgelegenheden, sport- en fitnessclubs, sauna's en coffeeshops.

Op 26 maart heeft de voorzitter de derde noodverordening Twente afgekondigd op basis van de aanwijzing van de minister van VWS van 24 maart. Deze verordening was een uitbreiding van de 2e en is gericht op het verbieden van evenementen tot 1 juni 2020, verbod op samenkomsten en evenementen, het in acht nemen van de 1,5 meter, het sluiten van eet- en drinkgelegenheden (afhalen en bezorgen mag wel), verbod uitoefenen contactberoepen, verbod openstelling onderwijsinstellingen en kinderdagverblijven, verbod toegang zorginstellingen en woonvormen ouderenzorg en het kunnen aanwijzen van gebieden of locaties die gesloten moeten worden.

Er is hiervoor een landelijke modelverordening opgesteld, die op een aantal punten ruimte geeft voor een regionale afweging.

In Twente is er voor gekozen om hier op twee punten gebruik van te maken. Het gaat om de volgende punten:

1. Markten. Het is verboden om markten te laten plaatsvinden, te (laten) organiseren, te laten ontstaan of daaraan deel te nemen. Dit verbod is niet van toepassing voor markten waarbij maximaal 10 standplaatsen worden ingenomen en waarbij vanuit de marktdag ingenomen standplaatsen, uitsluitend levensmiddelen worden verkocht. Het is aan de gemeenten in overleg met de marktkooplui om hier invulling aan te geven.

2. Vakantie- en recreatieparken[5]. Het is verboden zich (blijvend) te bevinden op vakantieparken, campings en camperplaatsen als ook overige plaatsen waarin recreatief of toeristisch verblijf plaatsvindt, tenzij sprake is van permanente bewoning.
   Voor de volgende gevallen geldt een uitzondering:
   - Mensen die niet recreatief in een vakantiehuis verblijven, bijvoorbeeld vanwege een verhuizing, verbouwing, echtscheiding.
   - Medisch of zorg gerelateerd wordt in redelijkheid toegestaan.

[5] Het landelijke model verordening voorzag in het sluiten van de natte cel op vakantieparken/campings.

De overwegingen voor beide aanscherpingen van het model noodverordening is dat conform landelijk beleid wordt getracht om contacten te vermijden, bewegingen van mensen te beperken (blijf thuis) en groepen te vermijden.

Voor het sluiten van vakantieparken en soortgelijke is gekozen met het oog op:

- Grensregio. Twente is een grensregio en de grens met Duitsland is nog open. Dit zou een aantrekkende werking kunnen hebben op Duitse toeristen.
- Zorgcontinuïteit. De druk op de zorgketen is al hoog. Meer druk door toerisme is onwenselijk.
- Capaciteit handhaving. De handhavingscapaciteit is beperkt en het artikel uit de modelverordening is voor interpretatie vatbaar. Deze sluiting geeft duidelijkheid en is daarmee beter handhaafbaar.

De Bed&Breakfast (B&B) en hotels mogen open blijven. De overweging hierbij is de kleinschaligheid (B&B) en het zakelijk gebruik (hotels).

Er is bewust gekozen voor het op dit punt sterker aanzetten van deze bepaling in de noodverordening zodat je niet stapsgewijs de noodverordening moet aan scherpen (met name in het kader van de beeldvorming). Indien blijkt dat versoepeling noodzakelijk is, wordt dit zo spoedig mogelijk gerealiseerd.

De aanwijzingen van de minister zijn opgenomen in bijlage 1.

De noodverordeningen zijn te vinden op www.vrtwente.nl.

In onderstaande tabel worden de noodverordeningen nog een keer kort weergegeven.

NV	Aanwijzing Minister VWS	Publicatie NV	Globale inhoud	Landelijke modelverordening?	Twentse uitwerking
1	13/3	13/3	Eerste acute maatregelen m.b.t. hygiëne en evenementen	Nee	Conform aanwijzing
2	15/3	16/3	Uitbreiding met scholen, horeca en publieke locaties	Ja	Conform aanwijzing en model
3	24/3	26/3	Uitbreiding maatregelen naar intelligente lockdown	Ja, incl. KAN bepalingen waarmee regionaal maatwerk mogelijk is	Conform aanwijzing met (beperkte) verbreding op basis van KAN-bepaling

*Tevens is op basis van de noodverordening gedurende het paasweekend de Holterbergweg en Nijverdalsebergweg (‘toeristenweg’) afgesloten voor gemotoriseerd verkeer.

4.2.2 Regiegroep handhaving

De maatregelen zijn opgenomen in een noodverordening die namens de voorzitter van de veiligheidsregio is afgekondigd en dus geldig is voor het gehele grondgebied van de Veiligheidsregio Twente.

De handhaving van deze verordening is vanuit de crisisorganisatie dan ook regionaal belegd. Er is daartoe een Twentse regiegroep handhaving COVID-19 ingericht onder verantwoordelijkheid van de operationeel leider. De handhaving vindt uiteraard plaats door de functionarissen die normaal gesproken ook handhaven: Boa's 1 en politie. Inmiddels heeft de minister het mogelijk gemaakt om ook Boa's 2 aan te wijzen voor deze taak. De voorzitter veiligheidsregio heeft de Boa's 2 inmiddels ook aangewezen. Uitwisseling van Boa's tussen gemeenten geschiedt op basis van het reguliere convenant.

In totaal zijn er zo'n 70 Boa's van de gemeenten bezig met de handhaving en ca. 40 Boa's van partners (ODT, waterschap, staatsbosbeheer).

Er is een handelingskader opgesteld. Basisprincipe is hiervoor 1. Aanspreken, 2. Waarschuwen, 3. Optreden. Waarbij wel is aangeven dat het waar het gaat om herhaald en/of bewust handelen er strikt wordt opgetreden.

De belangrijkste opdrachten voor de regiegroep zijn:

1) het beschikbaar en up to date houden van het juridisch kader waarmee de handhavers werken
2) het bieden van een informatieplatform waar handhavers hun vragen aan elkaar kunnen stellen en van elkaars ervaringen kunnen leren en,
3) de beschikbaarheid van handhavings- en toezichtcapaciteit optimaliseren
4) het monitoren en rapporteren over de handhaving aan het regionaal crisisteam

De naleving van de noodverordening is over het algemeen goed te noemen. Punt van aandacht zijn meldingen van samenscholing en jeugdoverlast in Twente. Er wordt vanuit de politie ingezet op daadwerkelijke handhaving en zero-tolerance.

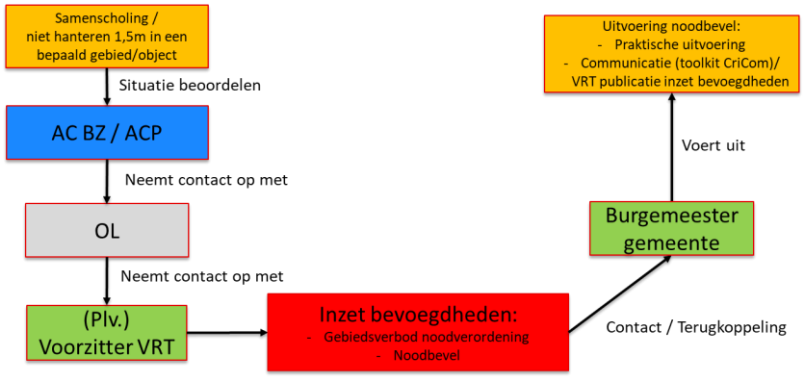
De politie heeft tot nu toe ruim 180 bekeuringen uitgedeeld. Door de Boa's zijn 570 waarschuwingen gegeven en 67 bekeuringen. De meeste bekeuringen worden uitgedeeld aan meerdere mensen in de auto en aan samenscholing/overlast jeugd.

4.2.3 Processen rondom inzet bevoegdheden voorzitter

Om de voorzitter veiligheidsregio in staat te stellen adequaat en tijdig zijn bevoegdheden in te kunnen laten zetten zijn een aantal procesafspraken gemaakt.

Proces urgente inzet

Voor het geval dat in specifieke gebieden of locaties sprake is van grote drukte, kan overwogen worden om aanvullende noodbevoegdheden van de voorzitter VRT in te zetten. Voorbeelden van gebieden waar dit nodig kan zijn, zijn natuurgebieden, parken en recreatieplassen. Deze uitzonderlijke situaties worden geconstateerd door aangewezen toezichthouders van de noodverordening (BOA's / politie). De voorzitter is bevoegd tot inzet van een gebiedsverbod of een noodbevel. De voorzitter heeft hier uiteraard contact over met de desbetreffende burgemeester. In onderstaande figuur is het proces weergegeven.

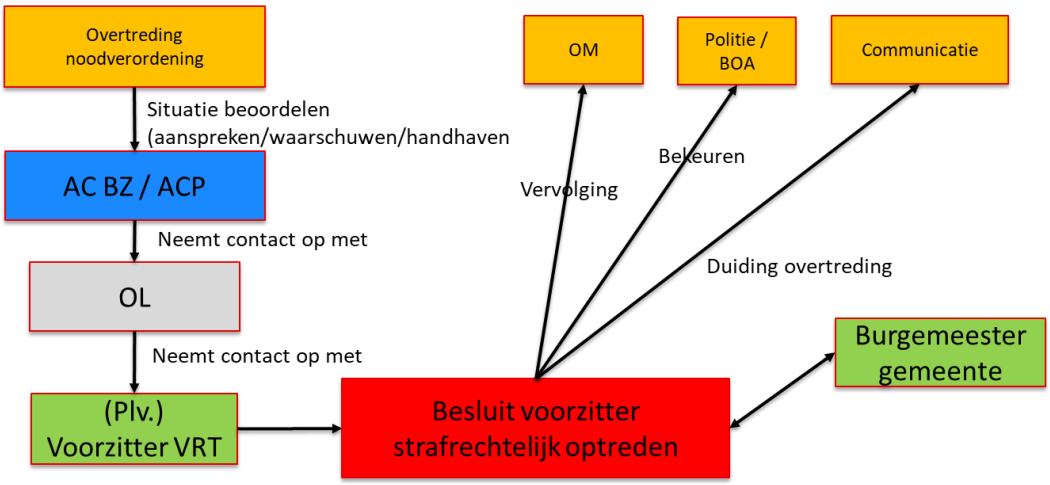
Figuur 1: Proces bij urgente inzet bevoegdheden voorzitter VRT

Proces afstemming handhaving bij overtreding

In het geval dat de Boa's of politie een samenscholing of overtreding met impact signaleren volgt een soortgelijk proces als beschreven onder Proces urgente inzet bevoegdheden voorzitter. Ook hier is het aan de voorzitter VRT of hier direct strafrechtelijke opvolging plaatsvindt. Ook hier heeft uiteraard de voorzitter contact met de desbetreffende gemeente. In onderstaande figuur wordt het proces handhaving weergegeven.

Een overtreding van de noodverordening wordt afgehandeld via het strafrecht. De gemeente kan zelf overwegen om hier bovenop op basis van andere wetgeving (bijvoorbeeld de Drank-&Horecawet) zelf sancties op te leggen. Dit wordt echter niet geadviseerd omdat op basis van de noodverordening wordt opgetreden.

Met het oog op gelijke behandeling van situaties wordt de duiding van overtredingen vanuit de voorzitter VRT gegeven.

Figuur 2: Proces handhaving bij overtredingen

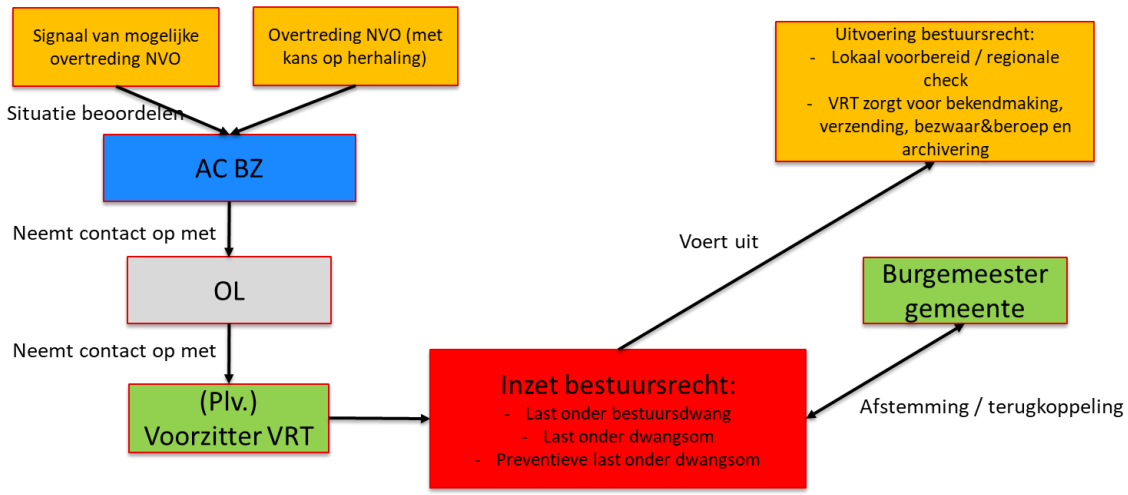
4.2.4 Bestuursrechtelijk instrumentarium ter handhaving van de noodverordening

Door GRIP 4 zijn er een aantal bevoegdheden over gegaan van de burgemeester naar de voorzitter veiligheidsregio, zoals beschreven in artikel 39 Wet veiligheidsregio's. De bevoegdheid een last onder bestuursdwang dan wel een last onder dwangsom op te leggen (art. 125 Gemeentewet), wordt in dit artikel niet genoemd.

Afgelopen vrijdag, 10 april 2020, is de Tijdelijke Wet COVID-19 door de minister van Justitie en Veiligheid naar de Tweede Kamer gezonden. In deze wet is opgenomen dat de voorzitter Veiligheidsregio tevens bevoegd is toepassing te geven aan artikel 125 van de Gemeentewet. Met deze aanpassing is dus geregeld dat de voorzitter veiligheidsregio bevoegd is om zo nodig bestuursdwang (of een (preventieve) last onder dwangsom-zie artikel 5:32 Awb) toe te passen om de noodverordening COVID-19 Twente te handhaven.

Het regionaal crisisteam heeft in haar vergadering van 14 april ingestemd met het advies om dit instrumentarium toe te voegen aan de mogelijkheden om de noodverordening COVID-19 te handhaven. Ook bij het toepassen van het bestuursrechtelijke instrumentarium moet worden voldaan aan de eisen van proportionaliteit en subsidiariteit. Daarnaast is afgesproken dat de voorzitter dit doet in goed overleg met de desbetreffende burgemeester.

Hieronder wordt de inzet bestuurlijk instrumentarium weergegeven.

4.2.5 Actiecentrum evenementen

Alle evenementen gaan tot 1 juni niet door. Evenementen na 1 juni kunnen vooralsnog wel plaatsvinden. Om die reden gaan vergunningverleningsprocedures voor evenementen na 1 juni wel door. Dit geldt ook voor de evenementen waarvoor een multidisciplinaire aanpak wordt gehanteerd. De multi-overleggen met organisatoren worden de komende periode via een videoconferentie gedaan. Gemeenten en Veiligheidsregio Twente willen de multi-overleggen zoveel mogelijk op deze manier.

Het is de verwachting dat een aanzienlijk deel van de evenementen op een later tijdstip alsnog georganiseerd zal gaan worden. Het simpelweg verschuiven van een reeds vergund evenement zonder aanpassing van de onderliggende risico-inventarisatie kan veiligheidsrisico's opleveren. Dit speelt zeker een rol bij de grote en middelgrote evenementen in onze regio. Denk daarbij aan gewijzigde locatie, andere weersomstandigheden door datumwijziging, ander gebruik van tenten en/of voorzieningen. Maar ook de mogelijke gewijzigde beschikbaarheid van ondersteunende diensten als verkeersregelaars, medische ondersteuners, particuliere beveiligers en evenementenbureaus. Om die reden is afgesproken dat organistoren die hun evenement willen verplaatsen een nieuwe vergunningaanvraag indienen. Hiervoor worden geen extra kosten gerekend.

Gemeenten is verzocht om organisatoren te informeren over dat zij er rekening mee moeten houden dat ondanks dat de procedures nu door gaan er alsnog sprake van kan zijn dat ook evenementen na 1 juni 2020 niet door kunnen gaan.

Los van een landelijk verbod op evenementen kan ook lokaal besloten worden om evenementen niet door te laten gaan. Dit kan op basis van een gegronde reden. Het niet kunnen borgen van de openbare orde en veiligheid en of gezondheid zijn hier voorbeelden van. Zodra het landelijk verbod op evenementen is opgeheven kunnen in principe evenementen weer doorgaan. Wel zal er in de eerste periode na opheffing van het verbod extra aandacht zijn voor evenementen die een verhoogd risico in relatie tot gezondheid of capaciteit van hulpdiensten met zich meebrengen. Dit wordt gecoördineerd vanuit het actiecentrum Evenementen als onderdeel van de crisisorganisatie.

Specifieke momenten

In de afgelopen periode is er specifiek aandacht besteed aan enkele bijzondere momenten of feestdagen. Hierover is steeds in het crisisteam afstemming gezocht om een Twentse lijn af te spreken, bijvoorbeeld paasvuren, herdenking 4 en 5 mei of de Ramadan.

Paasvuren

Met betrekking tot de paasvuren is in het regionaal crisisteam van 26 maart 2020 besloten dat deze niet meer mogen worden opgebouwd. De reeds opgebouwde stapel wordt afgevoerd. Indien dit niet mogelijk is, kan het worden ontstoken. Ontsteken alleen met afstemming over het moment met de gemeente. Daarnaast moest het ontsteken op een moment gebeuren dat het geen toeschouwers aantrekt en moeten er maatregelen worden genomen om geen publiek aan te trekken.

4 en 5 mei

Op 4 mei herdenken we de oorlogsslachtoffers**,** waarbij rekening wordt gehouden met de maatregelen die nodig zijn om het coronavirus onder controle te krijgen**.** Zie de site https://www.4en5mei.nl/ voor de landelijke richtlijn.

In het regionaal crisisteam van 14 april is besloten dat bij de herdenking op 4 mei ruimte is voor lokaal maatwerk, mits binnen de kaders van de noodverordening en algemene richtlijnen. Daarbij gelden de volgende aandachtspunten: stilhouden van het moment om zo geen bezoekers te trekken en waar mogelijk digitaal uitzenden van de plechtigheden.

(Religieuze) vieringen en herdenkingen

Voor (religieuze) vieringen en herdenkingen, zoals Ramadan, Pesach, herdenking Armeense genocide en herdenking proclamatie Molukken, wordt voor wat betreft de handhaving de reeds ingezette lijn gehanteerd (aanspreken, waarschuwen, bekeuren).

In het regionaal crisisteam van 14 april 2020 is de suggestie gegeven om in de rol van burgervader/moeder de geloofsgemeenschap proactief te benaderen, waar mogelijk digitaal. Hierbij is het goed aandacht te hebben voor hun positieve rol in de gemeenschap en hierbij een empathische toon te hanteren.

4.2.6 Communicatie

Communicatie is één van de processen die van belang is in de crisisorganisatie. Hieronder wordt de communicatieaanpak tot dusver op hooflijnen beschreven.

Accent van communicatieaanpak:

- Conformeren aan nationaal beleid en bieden van een eenduidig handelingsperspectief conform landelijk beleid. Alleen samen krijgen we corona onder controle. In Nederland willen we met intensieve en activerende communicatie bijdragen aan de aanpak van het coronavirus. Dat vraagt om eenduidige en duidelijke informatie, handelingsperspectieven en betekenisgeving. We sluiten zoveel mogelijk aan op de (informatie)behoeften en de gevoelens die er leven.
- Waar mogelijk proactief en transparant in onze communicatie
- Positief in tone of voice; oproep tot alleen samen redden we dit #samensterk
- Communiceren alleen feiten, berichten zijn gecheckt
- Monitoren op wat er leeft en speelt in Twente t.a.v. corona en maatschappelijke onrust signaleren door middel van het maken van omgevingsbeelden van (social) media. Dit doen we minimaal één keer per dag, waar nodig ondernemen we op basis daarvan actie.
- Informatievoorziening, schadebeperking (handelingsperspectieven) en betekenisgeving door gemeenten; VRT coördineert, stroomlijnt en faciliteert de gemeenten in hun communicatierol. Ten aanzien van gezondheid verzorgt de GGD inhoudelijke informatie.

De websites van de gemeenten vormen op dit moment de centrale informatiebron voor de communicatie over de maatregelen van het Coronavirus. GGD Twente richt zich op gezondheidsvraagstukken voor de inwoners, maar natuurlijk ook op de zorgprofessionals. Daarbij verzorgt de GHOR/zorgpartners de communicatie vanuit de witte keten.

Deze websites en de website VRT linken door naar de relevante websites van GGD Twente, Rijksoverheid en RIVM.

Duiding

De volgende functionarissen hebben een rol in de duiding van de COVID-19 crisis.

- Voorzitter Veiligheidsregio in externe communicatie: toelichten overall beeld over feiten, rollen, verantwoordelijkheden, acties van alle betrokken partijen. En heeft een rol als het omgevingsbeeld daar aanleiding voor geeft, bijvoorbeeld bij calamiteiten / maatschappelijke ontwrichting / als geloofwaardigheid of vertrouwen in overheid in het geding is.
- Burgemeester in rol van burgervader/moeder.
- Directeur Publieke Gezondheid: Duiding over/vanuit gezondheid gerelateerde zaken GGD en GHOR

Informatievoorziening en schadebeperking

Er is sprake van een verschuiving van de informatiebehoefte van inwoners: van gezondheid gerelateerde vragen naar gemeentegerichte vragen. Daardoor is gemeente steeds meer aan zet. De GGD Twente verstrekt nog steeds informatie over gezondheidsvraagstukken. Vanuit de gezondheidslijn zien we een verschuiving richting GHOR/zorgpartners (zoals ziekenhuizen) ontstaan. Gemeentes en Veiligheidsregio blijven verwijzen naar landelijke bronnen (Rijksoverheid/RIVM). Accent op handelingsperspectief en betekenisgeving om te zorgen dat inwoners zich zo goed mogelijk (blijven) houden aan de opgelegde maatregelen en om maatschappelijke onrust te voorkomen.

Ingezette crisiscommunicatiemiddelen:

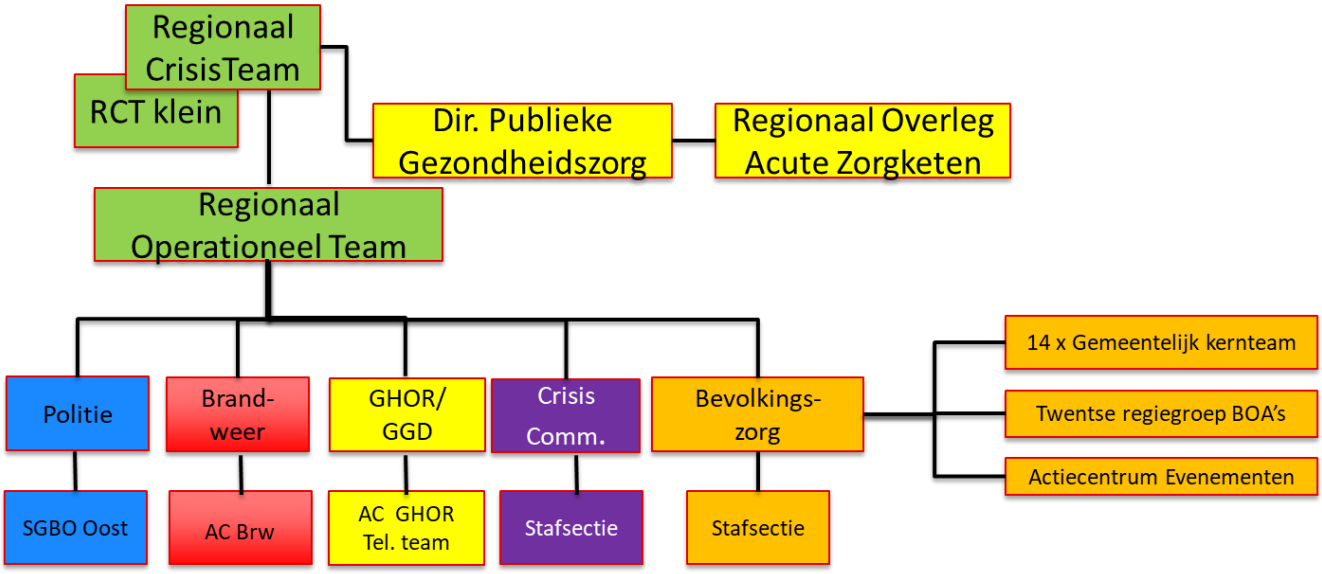
- Gemeentelijke communicatiekanalen
- Website GGD Twente en social media GGD
- Website VRT: https://www.vrtwente.nl/corona
- Social media VRT – delen berichten GGD en landelijke berichten. Geen duiding.
- Toolkits / communicatie-updates voor communicatieafdelingen van Twentse gemeenten

5. Crisisorganisatie Veiligheidsregio Twente

In dit hoofdstuk wordt een toelichting gegeven op de Twente crisisorganisatie die actief is in verband met Corona.

5.1 Organogram

Veiligheidsregio Twente heeft als uitgangspunt van de crisisorganisatie slagvaardig, flexibel en outputgericht, waarbij de burger centraal wordt gesteld. In relatie tot de flexibiliteit wordt altijd bekeken welke organisatie passend is bij de voorliggende crisis. Voor de COVID-19 crisis is de onderstaande crisisorganisatie opgebouwd[6].

De bezetting van de kolommen bevolkingszorg en communicatie vindt voor een groot deel plaats door mensen uit de Twentse gemeenten.

5.2 Doelen en Uitgangspunten

De crisisorganisatie werkt met doelen en uitgangspunten. Dit wordt gedaan om richting aan de crisisorganisatie te geven en besluiten te nemen die passen bij de doelstellingen en getoetst worden aan de uitgangspunten. Zeker bij dilemma's kan het helpen om deze te reflecteren aan de gestelde doelen en uitgangspunten.

[6] Met gemeentelijke kernteams wordt bedoeld het interne gemeentelijke crisisteam

Het regionaal crisisteam (17 maart) heeft de volgende Doelen & Uitgangspunten vastgesteld.

Doelen:

1. Beheersen/ vertragen verspreiding van het coronavirus
2. Beperken maatschappelijke onrust
3. Bewaken continuïteit zorg & hulpdiensten
4. Uitvoering geven aan landelijk beleid

Uitgangspunten:

1. We volgen landelijk beleid.
2. Expertise gestuurd werken (GGD, RIVM).
3. Eenduidig handelingsperspectief (intern en extern).
4. Eenduidige proactieve communicatie (intern en extern) in lijn met landelijke beleid. Proportioneel passend bij de maatschappelijke onrust in de regio.
5. Zoveel mogelijk hanteren van positieve 'tone of voice'; oproep tot alleen samen krijgen we Corona er onder controle #samensterk
6. Vermijden van symbolische maatregelen.
7. Bestuurlijke trachten één lijn te hanteren en elkaar als burgemeesters collegiaal op te zoeken waar nodig.
8. Transparantie in communicatie, waarbij altijd eerst direct betrokkenen worden geïnformeerd.
9. Open staan voor initiatieven in de samenleving.
10. Bij alle scenario's werken we vanuit de crisisorganisatie.
11. Elke gemeente werkt met kernteam, regionale coördinatie en afstemming.
12. Elke discipline in de crisisorganisatie werkt met een continuïteitsplan.

5.3 Regionaal operationeel team

In het regionaal operationeel team zitten de algemeen commandanten van alle operationele diensten, bevolkingszorg en communicatie. Het regionaal operationeel team komt op dit moment twee keer per week bij elkaar. Dit vindt plaats op de maandag en donderdag. De taken van het ROT zijn:

1. Afstemming & coördinatie
2. Advisering regionaal crisisteam
3. Uitwerken scenario's
4. Uitvoeren praktische acties

5.4 Regionaal crisisteam

In het regionaal crisisteam zitten alle betrokken burgemeesters, in dit geval dus alle 14 Twentse burgemeesters. Aangevuld met een operationeel leider, bestuursadviseur, strategisch communicatieadviseur, politie en hoofdofficier. Gezien de toezichthoudende rol van de provincie neemt zij ook deel aan het regionaal crisisteam.

Het regionaal crisisteam komt twee keer per week bij elkaar. Op maandag is er een overleg van het regionaal crisisteam met per basisteam één burgemeester. Tevens zijn hierbij politie en justitie aanwezig. Dit met als doel zo weinig mogelijk mensen bij elkaar hebben. De basisteams denken zelf na over wie zijn afvaardigen en letten daarbij op de eigen continuïteit en dragen zorg voor collegiale terugkoppeling. Op donderdag is dit in kleine setting in de vorm van een crisisteam rondom de voorzitter veiligheidsregio en aangevuld met politie en justitie. In dit overleg vindt een warme overdracht plaats van de voorzitters veiligheidsregio. De rol van de voorzitter veiligheidsregio wordt vanuit het piketrooster' dienstdoende vz VRT' bij toerbeurt vervuld.

Bovenstaande indeling is flexibel, extra overleggen worden ingepland, als de situatie daar om vraagt.

Om het voor de voorzitter mogelijk te maken zijn collega te raadplegen en te informeren vindt 1x in de twee weken, op dinsdagavond 20.00 uur, een bijeenkomst met alle burgemeesters plaats. Dit is een bijpraatmoment en geen regionaal crisisteam.

Daarnaast is er vanuit de crisisorganisatie contact met:

- Regionaal Overleg Acute Zorg (via DPG)
- Gemeenten
- Duitsland (via de grensliaison)
- Buurregio's
- Partners vitale processen
- Onderwijs (Minister verzoekt gemeenten de coördinatie op noodopvang scholen uit te voeren. Gezien de GRIP 4 verloopt dit verzoek via de voorzitter veiligheidsregio).

Bij alle vergaderingen wordt de richtlijn van het RIVM in acht genomen.

6. Bevoegdheden voorzitter veiligheidsregio en burgemeester

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste bevoegdheden van de voorzitter veiligheidsregio op basis van de Wet publieke gezondheid en Wet veiligheidsregio's toegelicht. Ook wordt de rol van de gemeenteraad toegelicht.

6.1 Bevoegdheden - Wet publieke gezondheid

Op basis van de Wet publieke gezondheid heeft de voorzitter veiligheidsregio de volgende bevoegdheden:

- Minister van VWS geeft landelijk leiding aan bestrijding Infectie A
- Voorzitter Veiligheidsregio geeft regionaal leiding aan bestrijding infectie A
- De minister kan de voorzitter VR opdragen hoe de bestrijding ter hand te nemen, waaronder begrepen het opdragen tot het toepassen van maatregelen waartoe de voorzitter veiligheidsregio bevoegd is

Dit betreft de volgende maatregelen:

1. Personen ter isolatie opnemen
2. Opleggen quarantaine
3. Verbod verrichten werkzaamheden
4. Maatregelen inzake gebouwen, terreinen (sluiten) en vervoermiddelen (gebruik, verbod betreden), gebouwen, goederen en vervoermiddelen (ontsmetten), waren (vernietigen); op grond hiervan kunnen onder meer scholen worden gesloten en evenementen worden afgelast.

6.2 Bevoegdheden Wet veiligheidsregio

In de Wet veiligheidsregio is een aantal bevoegdheden vastgelegd voor de voorzitter Veiligheidsregio:

- De voorzitter heeft de bevoegdheden van de burgemeester. Het gaat hier om de volgende artikelen: art.4 t/m 7 Wet veiligheidsregio, 172/175 Gemeentewet m.u.v. 176 derde t/m zesde lid, de artikelen 12, 15, 54 lid 1, 57 lid 1 en 60b lid 1 Politiewet 1993, artikelen 5 t/m 9 Wet openbare manifestaties)
- De voorzitter roept een regionaal crisisteam bijeen
- De voorzitter wijst een regionaal operationeel leider aan
- De voorzitter kan een verzoek tot bijstand aan de minister van BZK doen bij een tekort aan regionale capaciteit

Tenzij de vereiste spoed zich daartegen verzet neemt de voorzitter geen besluiten met toepassing van deze genoemde wetten nadat hij het regionaal crisisteam daarover heeft geraadpleegd.

6.3 Rollen burgemeesters

De burgemeesters van de betrokken gemeenten hebben de volgende rollen:

- Rol burgervader/burgermoeder in de gemeente.
- Gezicht naar de lokale media: o.a. toelichting/onderbouwing besluiten van de voorzitter Veiligheidsregio.
- Informeren College en Raad van zijn/haar gemeente
- Eventueel schriftelijk bezwaar maken tegen besluiten van de voorzitter Veiligheidsregio

6.4 Rol Gemeenteraad

In artikel 40 van de Wet veiligheidsregio wordt beschreven wat de rol van de gemeenteraad is tijdens een bovenregionale ramp of crisis.

Hierin staat beschreven dat de voorzitter na afloop van de crisis schriftelijk verslag uit brengt aan de gemeenteraad en welke mogelijkheden er voor de raad zijn.

1.De voorzitter van de veiligheidsregio brengt na afloop van een ramp of crisis van meer dan plaatselijke betekenis, in overeenstemming met de burgemeesters die deel uitmaakten van het regionaal beleidsteam, schriftelijk verslag uit aan de raden van de getroffen gemeenten over het verloop van de gebeurtenissen en de besluiten die hij heeft genomen. Hij vermeldt daarbij of een burgemeester gebruik heeft gemaakt van de bevoegdheid schriftelijk bezwaar aan te tekenen.

2.De voorzitter van de veiligheidsregio beantwoordt, in overeenstemming met de burgemeesters die deel uitmaakten van het regionaal beleidsteam, schriftelijk de vragen die de raden na ontvangst van het verslag stellen.

3.De voorzitter van de veiligheidsregio verstrekt in een raad van een gemeente uit deze veiligheidsregio mondelinge inlichtingen over de besluiten, bedoeld in het eerste lid, indien de desbetreffende raad daarom verzoekt. De raad zendt een afschrift van het verzoek en van de in het eerste en tweede lid bedoelde stukken aan de commissaris van de Koning.

4. Indien de raad, gehoord de inlichtingen van de voorzitter van de veiligheidsregio, besluit zijn standpunt over de besluiten, bedoeld in het eerste lid, ter kennis te brengen van Onze Minister, geschiedt dit door tussenkomst van de commissaris van de Koning. De commissaris laat het standpunt van de raad vergezeld gaan van zijn oordeel over de besluiten, en van een afschrift van de in het eerste en tweede lid bedoelde stukken.

5. De commissaris van de Koning verricht de werkzaamheden, bedoeld in het vierde lid, volgens een door de regering gegeven ambtsinstructie.

Bijlage 1: Aanwijzingen minister

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

Voorzitter veiligheidsregio

Directie Publieke Gezondheid

Bezoekadres
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen bij
Hoorweg, M. A. (Michiel)
Coördinerend beleidsmedewerker

T
M (31)-6 3179 5772
m.hoorweg@minvws.nl

Kenmerk
1662578-203166-PG

Uw brief

Bijlage(n)

Correspondentie uitsluitend richten aan het retouradres met vermelding van de datum en het kenmerk van deze brief.

Datum
Betreft Aanwijzing evenementen afgelasten

Geachte Voorzitter,

De ontwikkelingen met het coronavirus maken het mij noodzakelijk om verdergaande maatregelen te treffen en ik doe daarbij een beroep op uw inzet.

Gehoord hebbende het advies van het Outbreak Management Team en het Bestuurlijk Afstemmingsoverleg van 12 maart 2020 en zoals besproken met uw vertegenwoordiger in de Ministeriële Commissie Crisisbeheersing (MCCb), laat ik u weten dat ik u op basis van artikel 7 van de Wet publieke gezondheid en met inachtneming van artikel 39, eerste lid, van de Wet veiligheidsregio's, opdracht geef om uw bevoegdheden op het terrein van openbare orde en veiligheid in te zetten om de verdere verspreiding van COVID-19 tegen te gaan.

Ik geef u opdracht om alle evenementen met meer dan 100 personen in uw regio in de periode van 13 maart tot en met 31 maart 2020 af te gelasten. Dat geldt ook voor publieke locaties, zoals musea, concertzalen, theaters en sportclubs en sportwedstrijden.

Ik kan mij goed voorstellen dat het enige tijd kost om dit in te regelen maar ik dring daarbij aan op spoed.

Ik verzoek u mij en de minister van Justitie en Veiligheid met enige regelmaat te informeren over de voortgang van deze maatregel, in het bijzonder als u problemen ervaart bij de uitvoering.

Hoogachtend,

Mede namens de minister van Justitie en Veiligheid,
de minister voor Medische Zorg
en Sport,

Bruno Bruins

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

Voorzitter veiligheidsregio

Directie Publieke Gezondheid

Bezoekadres
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34
www.rijksoverheid.nl

Kenmerk
1663097-203238-PG

Uw brief

Bijlage(n)

Correspondentie uitsluitend richten aan het retouradres met vermelding van de datum en het kenmerk van deze brief.

Datum 15 maart 2020
Betreft Aanvullende aanwijzing COVID-19

Geachte voorzitter,

De ontwikkelingen met het coronavirus maken het noodzakelijk om in aanvulling op de opdracht die ik u 13 maart 2020 heb verstuurd, verdergaande maatregelen te treffen en ik doe daarbij weer een beroep op uw inzet.

Gehoord hebbende het advies van het Outbreak Management Team en het Bestuurlijk Afstemmingsoverleg van 12 maart 2020 en zoals besproken met uw vertegenwoordiger in de Ministeriële Commissie Crisisbeheersing (MCCb) van 15 maart 2020, laat ik u weten dat ik u op basis van artikel 7 van de Wet publieke gezondheid en met inachtneming van artikel 39, eerste lid, van de Wet veiligheidsregio's, opdracht geef om uw bevoegdheden op het terrein van openbare orde en veiligheid in te zetten om de verdere verspreiding van COVID-19 tegen te gaan. Voor de handhaving kunt u eventueel ook gebruik maken van artikel 47 van de Wet publieke gezondheid.

Ik geef u opdracht om, aanvullend op de eerdere opdracht, vanaf 15 maart 2020, 18.00u ook te zorgen voor sluiting van alle eet- en drinkgelegenheden, sport- en fitnessclubs, sauna's, seksinrichtingen en coffeeshops. Uitgezonderd van deze opdracht zijn hotels, thuisbezorgde maaltijden en catering.

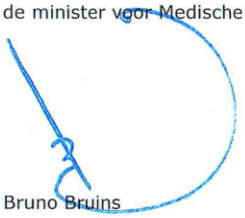
Verder geef ik u opdracht het verbod op de organisatie van alle evenementen en bijeenkomsten met meer dan 100 personen in uw regio te verlengen tot en met 6 april 2020. Dat geldt ook voor publieke locaties, zoals musea, concertzalen, theaters en sportwedstrijden.

Ik kan mij goed voorstellen dat het enige tijd kost om dit in te regelen maar ik dring daarbij aan op spoed.

Ik verzoek u mij en de minister van Justitie en Veiligheid met enige regelmaat te informeren over de voortgang van deze maatregel, in het bijzonder als u problemen ervaart bij de uitvoering.

Hoogachtend,

Mede namens de minister van Justitie en Veiligheid,
de minister voor Medische Zorg en Sport,

Bruno Bruins

Directie Publieke Gezondheid

Kenmerk
1662578-203166-PG

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

Voorzitters veiligheidsregio's

Directie Publieke Gezondheid

Bezoekadres
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34
www.rijksoverheid.nl

Kenmerk
1666478-203555-PG

Uw brief

Bijlage(n)

Correspondentie uitsluitend richten aan het retouradres met vermelding van de datum en het kenmerk van deze brief.

Datum 24 maart 2020
Betreft Aanvulling aanwijzing COVID-19

Geachte voorzitter,

Gehoord hebbende het advies van het Outbreak Management Team en het Bestuurlijk Afstemmingsoverleg van 23 maart 2020 en na overleg in de Ministeriële Commissie Crisisbeheersing van 23 maart 2020, geef ik u op basis van artikel 7 van de Wet publieke gezondheid, in aanvulling op de eerdere aanwijzingen voor bestrijding van de uitbraak van COVID-19, onderstaande opdracht.

U dient uw bevoegdheden op het terrein van openbare orde en veiligheid als bedoeld in artikel 39 van de Wet veiligheidsregio's, waaronder, indien nodig, het opnemen van voorschriften in een noodverordening als bedoeld in artikel 176 van de Gemeentewet, in te zetten opdat zo spoedig mogelijk na deze aanwijzing de volgende maatregelen worden getroffen:

1. Verbod voor alle vergunningsplichtige en meldplichtige evenementen tot 1 juni 2020.

2. Verbod voor alle overige samenkomsten, waarbij uitzonderingen gelden voor de volgende samenkomsten, mits betrokkenen te allen tijde 1,5 meter afstand houden tot de dichtstbijzijnde persoon:
- wettelijk verplichte samenkomsten, zoals vergaderingen van gemeenteraden, mits daarbij niet meer dan 100 personen aanwezig zijn, alsook vergaderingen van de Staten-Generaal;
- samenkomsten die nodig zijn voor de continuering van de dagelijkse werkzaamheden van instellingen, bedrijven en andere organisaties, mits daarbij niet meer dan 100 personen aanwezig zijn
- uitvaarten en huwelijksvoltrekkingen mits daarbij niet meer dan 30 personen aanwezig zijn;
- samenkomsten van religieuze of levensbeschouwelijke aard, mits daarbij niet meer dan 30 personen aanwezig zijn.

3. Sluiten van casino's, speelhallen en daarmee vergelijkbare instellingen, alsook sluiten van zaken waarbinnen op de uiterlijke verzorging gerichte contactberoepen worden uitgeoefend, zoals kapperszaken en nagelsalons.

Directie Publieke Gezondheid

Kenmerk
1666478-203555-PG

4. Verbod op het uitoefenen van alle vormen van contactberoepen, waaronder masseurs, kappers, nagelstylisten, escortservices en rij-instructeurs, voor zover deze beroepen niet naar behoren met inachtneming van 1,5 meter afstand tot de klant kunnen worden uitgeoefend. Uitgezonderd is de uitoefening van (para)medische beroepen, mits voor deze uitoefening een individuele medische indicatie bestaat en daarbij door de beoefenaar alle in verband met COVID-19 benodigde hygiënevereisten in acht worden genomen.

5. Sluiten van winkels en markten, of beëindigen van openbaar vervoer, indien deze voorzieningen zich niet of niet in voldoende mate houden aan de verwezenlijking van de beperkende maatregelen met betrekking tot het houden van 1,5 meter afstand tussen alle in de voorziening aanwezige personen, of aan het op adequate wijze zichtbaar duidelijk maken daarvan.

6. Sluiten van alle vormen van locaties, waaronder vakantieparken, campings, parken, natuurgebieden en stranden, indien op deze locaties niet of niet in voldoende mate de beperkende maatregel met betrekking tot het houden van 1,5 meter afstand tussen daar aanwezige personen in acht wordt genomen of het niet in acht nemen daarvan dreigt.

7. Instellen van een verbod op al dan niet toevallige groepsvorming in (bepaalde delen van) de publieke ruimte. Onder groepsvorming wordt hierbij verstaan: drie of meer personen die daarbij niet of niet in voldoende mate een onderlinge afstand van 1,5 meter in acht nemen. Van groepsvorming is geen sprake indien het personen betreft die een gezamenlijk huishouden vormen. Daarnaast is van groepsvorming geen sprake als het kinderen tot en met 12 jaar betreft die samenspelen onder toezicht van een of meer ouders of voogden die daarbij onderling een afstand van 1,5 meter in acht nemen.

De onder 2 en 3 bedoelde verboden dient u op te nemen in een noodverordening. Voor de onder 4 tot en met 7 genoemde maatregelen kunt u een voorziening in de noodverordening te treffen, opdat optreden krachtens die verordening mogelijk is indien dat noodzakelijk is.

De onder 2 tot en met 7 bedoelde maatregelen zullen uiterlijk 6 april 2020 worden heroverwogen.

Ik verzoek u mij en de minister van Justitie en Veiligheid met enige regelmaat te informeren over de voortgang van deze maatregelen. Als u problemen ervaart bij de uitvoering, verzoek ik u contact op te nemen met het coronateam van het Landelijk Operationeel Coördinatiecentrum (LOCC-N).

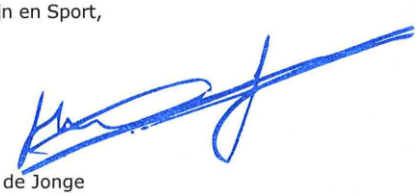
Directie Publieke Gezondheid

Kenmerk
1666478-203555-PG

Hoogachtend,

Mede namens de minister van Justitie en Veiligheid,

de minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

Hugo de Jonge

Bijlage 2: Beeld LOTC

Landelijk Operationeel COVID-19 Monitor

Nummer 20, week 16
16 april 2020

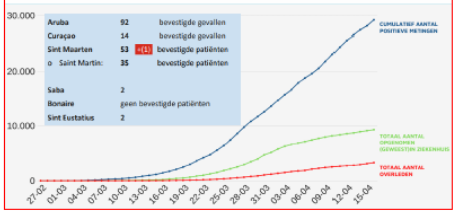
In LCMS staat een template voor een *Regionale Operationeel COVID-19 Monitor*
26-Landelijk Beeld COVID-19 / LOT-C / Producten

TLP: AMBER

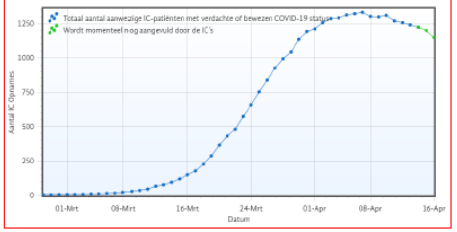
Landelijk beeld (hoofdlijnen)

- Besmettingen (RIVM, 16 april):
  - Het totaal aantal positief geteste patiënten: **29.214 (+1.061)**
  - Het totaal aantal gemelde patiënten opgenomen (geweest) in het ziekenhuis: **9.309 (+182)**
  - Het totaal aantal gemelde overleden patiënten: **3.315 (+181)**
- De cijfers van de afgelopen dagen passen nog steeds bij het beeld dat de verspreiding van COVID-19 langzamer verloopt dan wanneer er geen maatregelen genomen zouden zijn.
- Maatregel om bezoek te beperken binnen verpleeghuislocaties heeft positieve invloed.
  - Het aantal nieuwe verpleeghuislocaties met tenminste één COVID-patiënt neemt af.
  - Het aantal nieuwe patiënten binnen positief geteste locaties neemt af.
- Onderzoek Sanquin wijst uit dat ongeveer 3% van de Nederlandse bevolking antistoffen heeft ontwikkeld tegen het COVID-virus.

ONTWIKKELING COVID-19 BESMETTING IN NEDERLAND

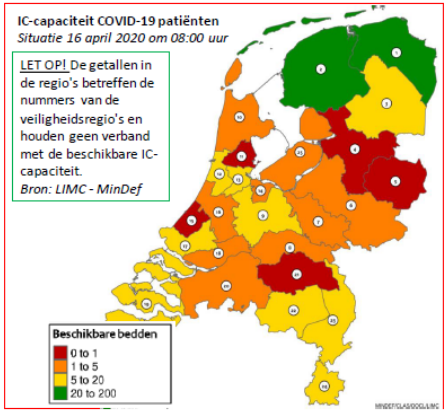

Totaal aantal aanwezige COVID-19 patiënten op IC per dag

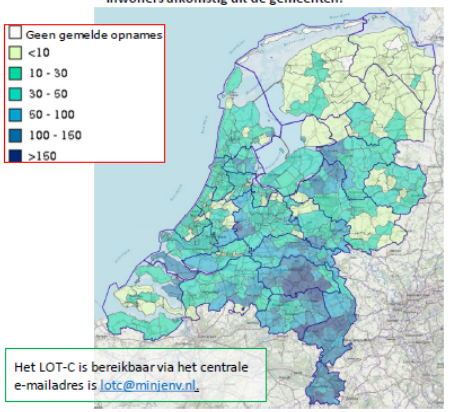

IC-capaciteit COVID-19 patiënten
Situatie 16 april 2020 om 08:00 uur

LET OP! De getallen in de regio's betreffen de nummers van de veiligheidsregio's en houden geen verband met de beschikbare IC-capaciteit.
Bron: LIMC - MinDef

Aantal COVID-19 gerelateerde ziekenhuisopnames per 100.000 inwoners afkomstig uit de gemeenten:

Het LOT-C is bereikbaar via het centrale e-mailadres is lotc@minjenv.nl.

Omgevingsanalyse

- In de kranten onder meer aandacht voor de situatie in het onderwijs (met de heropening in Denemarken als voorbeeld), steun voor de culturele sector (goed, maar niet genoeg) en de anderhalve metermaatregel die gaat knellen.
- Rondom de persconferentie van gisteren is vooral de boodschap zichtbaar dat het nog te vroeg is voor versoepeling van maatregelen. Een citaat van Rutte dat veel wordt overgenomen: 'Het loket gaat zeker niet in één keer open'.
- De discussie over het wel of niet dragen van mondkapjes is terug, aangewakkerd door situatie in België en Duitsland.
- Verschillende zorginstellingen hebben zelf testlocaties ingericht, omdat de GGD "te traag" zou zijn.
- Onderzoeksbureau Motivaction stelt dat een groeiend aantal jongvolwassenen genoeg krijgt van de strenge coronamaatregelen. Ruim 1 op de 5 jongvolwassenen houdt zich niet aan de 1,5-meter.
- Veel aandacht voor CBS- en UWV-cijfers; de gevolgen voor de arbeidsmarkt worden 'in één klap duidelijk' schrijven veel media.
- Toenemende zorgen van de OV-sector en vakbonden over hoe de dienstregeling in de anderhalve-meter-samenleving weer veilig opgestart kan worden en alleen met extra geld rendabel kan zijn.
- De Onderwijsraad adviseert het kabinet om, wanneer de scholen ook na de meivakantie dicht blijven, de zomervakantie in te korten om zo de achterstanden in te lopen.

Prognose

- De verwachting is dat het aantal COVID-patiënten op de IC rond half mei onder 600 daalt, waarmee de normale IC-capaciteit weer is bereikt (uitgaande van 600 niet-COVID-patiënten op de IC)
- De uitgestelde zorg zal de rest van 2020 en wellicht ook nog een deel van 2021 in beslag nemen.

Impact maatschappij

- Er zijn zes Nederlanders onderweg vanuit Marokko naar Nederland. Volgens het ministerie gaat het om schrijnende gevallen. Tot op heden weigerde Marokko om Nederlanders te laten vertrekken in verband met de strenge loc down.
- Een groep van 70 gestrande Nederlanders is vanuit Saudi-Arabië onderweg naar Nederland.
- Vijf Nederlandse backpackers dreigen de hele zomer opgesloten te worden in Peru omdat het luchtruim van Peru op 22 april dicht gaat.
- Ramadan start op 23 april en eindigt op 23 mei met het Suikerfeest. Het ministerie van SZW heeft een Factsheet uitgebracht met tips voor gemeenten over Ramadan tijdens de coronacrisis.
- Zowel België als Duitsland verbieden grote evenementen tot en met 31 augustus.

LOT COVID-19, Sectie IM

LOT-C: lotc@minjenv.nl of in LCMS: 26-Landelijk Beeld COVID-19